

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 U 016266 25 U
Zenica, 14.03.2025. godine

Kantonalni sud u Zenici, sudija Sanela Popović, uz sudjelovanje zapisničarke Amare Đukić, u upravnom sporu tužitelja PREMIER WORLD SPORT d.o.o. Čitluk, ul.Kralja Tomislava broj 47., Čitluk (pravni sljednik društva PREMIER SPORT d.o.o. Čitluk po rješenju broj Tt-O-298/23 Općinskog suda u Mostaru) kojeg zastupaju punomoćnici Sanja Iličić-Lukenda i Luka Božić, advokati iz Čitluka, protiv rješenja tuženog organa Federalnog ministarstva finansija Sarajevo broj: 03-12-2-679/21 H.Č (OP) od 15.11.2024. godine, u predmetu podnošenja prijave gradske komunalne takse u ime poreznog obveznika na istaknutu firmu za 2021. godinu, odlučujući o tužbi, u nejavnom rješavanju donio je dana 14.03.2025. godine, sljedeću

PRESUDU

Tužba se uvažava, osporeni akt tuženog organa Federalnog ministarstva finansija Sarajevo broj: 03-12-2-679/21 H.Č (OP) od 15.11.2024. godine, kao i prijava u ime obveznika općinske komunalne takse za 2020. godinu Porezne uprave – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna Ispostava Zenica broj: 13-4/1-12-14-605/21 B.D od 30.04.2021. godine, se poništavaju.

Obavezuje se tuženi da tužitelju naknadi troškove upravnog spora u iznosu od 2.306,00 KM u roku od 30 (trideset) dana, dok se preko dosuđenog iznosa, odbija zahtjev tužitelja za naknadu troškova kao neosnovan.

Obrazloženje

Tužitelj je dana 14.02.2025.godine podnio Kantonalnom sudu u Zenici tužbu kojom pokreće upravni spor protiv rješenja tuženog organa Federalnog ministarstva finansija Sarajevo broj: 03-12-2-679/21 H.Č (OP) od 15.11.2024. godine kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužitelja podnesena protiv prijave u ime obveznika Općinske komunalne takse za 2021. godinu Porezne uprave – Kantonalni porezni ured Zenica – Porezna Ispostava Zenica broj: 13-4/1-12-14-605/21 B.D od 30.04.2021. godine, a koju prijavu u ime obveznika općinske komunalne takse, odnosno tužitelja je podnijela Porezna Ispostava Zenica za 8 (osam) uplatnih mjesta na kojima tužitelj obavlja registriranu djelatnost na području Općine Zenica u ukupnom iznosu od 76.800,00 KM.

U svojoj tužbi tužitelj ističe da je rješenje tuženog organa nezakonito zbog povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, pri čemu tužitelj ukazuje da je pobijano rješenje nezakonito, iz razloga što je zasnovano na Odluci o komunalnim taksama Grada Zenica („Službene novine grada Zenice“, broj: 2/15, 4/15, 1/17, 3/17, 9/17, 1/18, 3/18, 6/18, 1a/19, 4/20 i 2/21), navodeći da ista nije primjenjiva u pogledu razreza takse na istaknutu firmu za 2021.godinu iz razloga što je Ustavni sud FBiH čak pet puta cijenio neustavnom Odluku o komunalnim taksama Grada Zenica, navodeći da su odredbe člana 11. Tarifni broj 1. neustavne i diskriminirajuće jer je visina komunalne takse na istaknutu firmu određena u bitno različitim iznosima u zavisnosti od djelatnosti kojom se firma bavi. Navode da je Ustavni sud F BiH i u drugim brojnim predmetima donio identične presude kada je odlučivao o predloženim ustavnim

pitanjima o ustavnosti kantonalnih zakona i odluka o komunalnim taksama na istaknutu firmu na području Federacije BiH. U svim predmetima je donio presude da su zakoni i odluke kojima se propisuje taksa na istaknutu firmu neustavni a u predmetu broj U-12/23 je utvrdio da Zakon o komunalnim taksama SR BiH (Službeni list SR BiH broj 21/77, 35/88 i 26/89), na temelju kojeg je lokalna samouprava donosila propise o komunalnim taksama na istaknutu firmu, nije na snazi. I pored brojnih ustavnih odluka gradovi i općine u Federaciji nisu poštovali te odluke te su nastavili s kršenjem Ustava i praksom utvrđivanja komunalne takse na istaknutu firmu. Zbog toga je Ustavni sud F BiH, na sjednici održanoj dana 12.3.2024. precizirao i utvrdio stav: propisivanje godišnjih taksi/naknada/pristojbi za istaknutu tvrtku, oznaku, obilježje ili natpis na poslovnim i drugim prostorijama, objektima i slično kojim se označava da određena pravna i fizička osoba obavlja registriranu djelatnost ili zanimanje, nije sukladno sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Stav Ustavnog suda F BiH je utvrđen u Presudama Ustavnog suda F BiH U-16/23 U-31/23 i U-3/24, koje presude su konačne i obvezujuće i svi organi vlasti dužni su ih izvršavati. U označenim presudama Ustavni sud F BiH je odlučivao generalno u odnosu na samo ovlaštenje jedinica lokalne samouprave da konkretno pravno pitanje reguliraju svojim propisima te je utvrdio da je takav parafiskalni namet neustavan. Za sve organe vlasti presude Ustavnog suda su konačne i obvezujuće pa je u cijelosti neutemeljeno obrazloženje iz pobijanog Rješenja da su upravni organi dužni dosljedno primjenjivati zakonske i podzakonske propise koji su na snazi a da navedena Odluka nije bila predmet ocjene pred Ustavnim sudom F BiH. Ustavni sud F BiH je zauzeo stav i donio Presude koje su generalne prirode i odnose se i na spornu Odluku o komunalnim taksama Grada Zenice te je tuženi morao postupiti po presudama Ustavnog suda F BiH. Ukazuju na sljedeće presude: presudu Vrhovnog suda F BiH broj 02 0 U 002043 24 Uvp, 02 0 U 002039 24 Uvp i 07 0 U 021283 24 Uvp , presudu Kantonalnog suda Mostar broj 07 0 U 020850 22 U i presudu Kantonalnog suda Zenica broj 04 0 U 016164 25 U. U konačnom predlažu da su uvaži tužba, te da se ponište osporeno rješenje tuženog organa i prijava komunalne takse na istaknutu firmu Kantonalnog poreznog ureda Zenica, Porezna ispostava broj 13-4/1-12-14-605/21 B.D od 30.04.2021. godine, potražujući troškove upravnog spora koji se odnose na sastav tužbe u iznosu od 1.800,00 KM, uvećano za PDV 17 % u iznosu od 306,00 KM, troškove otpreme 10,00 KM, te sudske takse na tužbu i odluku po odluci suda.

Tuženi organ je dao odgovor na tužbu od 12.03.2025. godine u kojem navodi da u cijelosti ostaje kod razloga koji su opredijelili donošenje pobijanog rješenja jer su odlučne činjenice u cijelosti obrazložene pozivom na konkretne odredbe zakona. Navode da je prilikom utvrđivanja visine dužne taksene obaveze za 2021. godinu prvostepeni organ primijenio odredbe Odluke o komunalnim taksama Općine Zenica broj: 2/15, 4/15, 3/17, 9/17, 1/18, 3/18, 4/20 i 2/21) te da navedena Odluka nije bila predmet ocjene pred Ustavnim sudom FBiH, a organi uprave su dužni da dosljedno primjenjuju zakonske i podzakonske propise koji su na snazi, sve dok nadležni organ, koji ocjenjuje usklađenost propisa sa Ustavom FBiH ne donese odluku u pravcu ukidanja ili poništenja propisa koji je cijenjen. Dalje navode da je neosnovan prigovor žalitelja da u konkretnom slučaju nije trebalo primijeniti odredbe važeće Odluke o komunalnim taksama Općine Zenica iz razloga što je za utvrđivanje da li je općinska odluka u suglasnosti sa Ustavom Federacije BiH nadležan jedino Ustavni sud FBiH, a ne upravni organi i redovni sudovi u FBiH, radi čega isti ne mogu odbiti primjenu propisa koje je u vrijeme razreza komunalne takse za 2021. godinu bio na snazi, u ovom slučaju donesenog od strane nadležnog tijela, Općinskog vijeća Općine Zenica. U konačnom tuženi organ predlaže Kantonalnom sudu u Zenici da donese presudu kojom će predmetnu tužbu odbiti kao neosnovanu. Uz odgovor na tužbu tuženi organ je ovome sudu dostavio sve spise radi donošenja odluke po tužbi od 14.02.2025. godine.

Prema stanju spisa dostavljenih ovome sudu proizilazi da je predmet ovog upravnog postupka utvrđivanje obaveze plaćanja komunalne takse za 2021. godinu za tužitelja u okviru kojeg postupka je utvrđeno da je tužitelj kao pravno lice koje obavlja određenu djelatnost na teritoriji Općine Zenica podnijelo prijavu općinske komunalne takse za 2021. godinu za 8 (osam)

uplatnih mjesta na području Općine Zenica sa određenim iznosom takse od 800,00 KM, koju prijavu je tužitelj podnio 28.01.2021. godine, nakon čega je prvostepeni organ svojim dopisom naslovljen kao obavijest broj: 13-4/1-12-14-605/21 B.D. od 30.03.2021. godine obavijestio tužitelja da podnesena prijava nije pravilno sačinjena i da je potrebno da podnese izmijenjenu prijavu općinske komunalne takse na istaknutu firmu za 2021.godinu u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o poreznoj upravi FBiH („Službene novine FBiH“ broj 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14, 91/15) i odredbama člana 15. Pravilnika o postupku podnošenja poreznih prijava („Službene novine FBiH“ broj 66/02, 54/03, 74/04, 38/09, 7/11 i 53/12), te odredbama Odluke o komunalnim taksama grada Zenica („Službene novine Grada Zenica“ broj 2/15, 4/15, 3/17, 9/17, 1/18, 3/18, 4/20 i 2/21) za 8 (osam) uplatnih mjesta u ukupnom iznosu od 76.800,00 KM u skladu sa poglavljem Tarifni broj 1. člana 11. Podnaslov „B“ Grupa pravnih lica i poduzetnici prema kriteriju akumulativnosti- I Grupa pravnih lica.

Na navedenu obavijest tužitelj je podnio prigovor, nakon čega prvostepeni organ podnosi prijavu broj: 13-4/1-12-14-605/21-B.D od 30.04.2021. godine u ime tužitelja kao obveznika Općinske komunalne takse za 2021. godinu u kojem utvrđuje obavezu komunalne takse za tužitelja za 8 (osam) uplatnih mjesta na području Općine Zenica (Trg A. Izetbegovića broj 73., M.Tita broj 64., M.Tita bb, Bulevar kralja Tvrtka I 13 C, A..Borića broj 23., Branilaca Bosne bb, Vojvodića put bb, Prve zeničke brigade 5b) u ukupnom iznosu od 76.800,00 KM, primjenjujući Tarifni broj 1. član 11, stav B) Grupa pravnih lica i poduzetnika prema kriteriju akumulativnosti djelatnosti -I grupa pravnih lica -Lutrije, igre na sreću, sportske kladionice, člana 5. stav 2. i člana 6, Odluke o komunalnim taksama („Službene novine Grada Zenica“ broj 2/15, 4/15, 3/17, 9/17, 1/18, 3/18, 4/20 i 2/21).

Dalje, proizilazi da je tužitelj blagovremeno protiv iste prijave tuženom organu uložio žalbu zbog povrede pravila postupka i povrede materijalnog prava, iz istih razloga koje iznosi i u tužbi. U postupku odlučivanja po navedenoj žalbi tuženi organ je svojim rješenjem, koje se tužbom osporava, žalbu tužitelja odbio kao neosnovanu, nalazeći da primijenjene odredbe Odluke o komunalnim taksama („Službene novine Grada Zenica“ broj 2/15, 4/15, 3/17, 9/17, 1/18, 3/18, 4/20 i 2/21) nisu bile predmetom ocjene pred Ustavnim sudom FBiH, te su izvršni organi dužni primjenjivati iste sve dok su na pravnoj snazi, te da je prvostepeni organ svoju prijavu donio na osnovu navedenih odluka Općinskog vijeća Grada Zenica koje su bile na snazi u vrijeme donošenja rješenja, te da je prvostepeni organ proveo postupak u cijelosti u skladu sa pozitivnim propisima i da navodi iz žalbe nisu osnovani.

Ocjenjujući pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa, kao i prijave u ime obveznika Općinske komunalne takse za 2021. godinu prvostepenog organa od 30.04.2021. godine u granicama zahtjeva iz tužbe, te imajući u vidu presudu Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-31/23 od 12.03.2024. godine koja je objavljena u Službenim novinama FBiH broj 30/2024 od 24.04.2024.godine, ovaj sud nalazi da su i prvostepeni organ, a i tuženi organ donijeli nepravilne i nezakonite odluke na štetu tužitelja, te da tužitelj osnovano u tužbi ističe neustavnost Odluke o komunalnim taksama Grada Zenica („Službene novine Grada Zenica“ broj 2/15, 4/15, 3/17, 9/17, 1/18, 3/18, 4/20 i 2/21), imajući u vidu stav Ustavnog suda FBiH vezano za propisivanje plaćanja taksi za isticanje firmi/natpisa.

Naime, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je u presudi broj: U-31/23 od 12.03.2024. godine („Službene novine Federacije BiH“ , broj 30/24 od 24.04.2024. godine) u tački 7.1. obrazloženja, iznio Preciziranje stava Ustavnog suda Federacije vezano za propisivanje plaćanja taksi za isticanje firmi/natpisa. U tom preciziranom stavu Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, nakon što je prethodno konstatovao trend porasta broja zahtjeva koji se odnose na osporavanje propisa o naplati komunalnih taksi za isticanje firme privrednih subjekata, te s tim u vezi ukazao na potrebu da se precizira stav tog suda u predmetima ove

vrste kako bi se isti rješavali na jedinstvenom osnovu i na jednoobrazan način. Slijedom toga Ustavni sud Federacije je na sjednici održanoj dana 12.03.2024.godine, nakon iscrpne rasprave, a uzimajući u obzir relevantno pravo, dosadašnju ustavnosudsku praksu, te stanje propisa u Republici Srpskoj i bližem okruženju precizirao i utvrdio stav, da propisivanje godišnjih taksi/naknada/pristojbi za istaknutu firmu, oznaku, obilježje ili natpis na poslovnim i drugim prostorijama, objektima i slično kojim se označava da određeno pravno i fizičko lice obavlja registrovanu djelatnost ili zanimanje nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, budući da je isticanje firme (natpisa) zakonska obaveza svakog subjekta koji obavlja privrednu djelatnost u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja je utvrđena Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15 i 75/21), odnosno Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/21), a pri izvršenju te obaveze kanton, grad ili opština ne pružaju nikakvu uslugu koja bi opravdavala naplatu predmetne takse.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine u svom preciziranom stavu, također, navodi da je propisivanje periodične obaveze plaćanja na ime isticanja firme nespojivo sa finansijsko-pravnom i ekonomskom prirodom takse/naknade/pristojbe, kao jednokratnog davanja za pruženu uslugu od odgovarajućeg organa vlasti, a propisivanje obaveze plaćanja na godišnjem nivou, ima uz to jasno obilježje neke vrste parafiskalnog nameta. Dalje se u preciziranom stavu ukazuju da premda postoji široko polje slobodne procjene organa vlasti prilikom propisivanja komunalnih naknada/taksi, ovako propisana obaveza periodične naplate ne može se tretirati ni kao taksa/pristojba, jer se taksa plaća jednokratno i podrazumijeva određenu protuuslugu organa državne vlasti. Uz to se u stvarnosti kriteriji na osnovu kojeg se propisuje visina tog davanja može razlikovati i drastično se razlikuje među opštinama, gradovima i kantonima. Stoga se, prema stavu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, takva obaveza ne da opravdati ni javnim interesom, niti je njeno propisivanje proporcionalno cilju koji bi se, eventualno, njome htjelo postići, već se naprotiv i povrh svega, ulazi u domen neopravdanog upliva države u pravo na imovinu obveznika takvog davanja.

Kako prema navedenoj presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-31/23 od 12.03.2024. godine, propisivanje godišnje takse za istaknutu firmu na poslovnim i drugim prostorijama, nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, a polazeći od toga da su odluke Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine konačne i obavezujuće i da su svi organi vlasti dužni da ih izvršavaju, to je tužbu tužitelja iz naprijed navedenih razloga valjalo uvažiti, budući da su predmetna rješenja, zasnovani na odredbama navedene Odluke o komunalnim taksama Grada Zenica („Službene novine Grada Zenica“ broj 2/15, 4/15, 3/17, 9/17, 1/18, 3/18, 4/20 i 2/21), koja suprotno navedenoj presudi Ustavnog suda Federacije BiH, propisuje obavezu plaćanja godišnje takse za istaknutu firmu na poslovnim i drugim prostorijama pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost na području Općine Zenica, pod uvjetima propisanim tom Odlukom.

Imajući u vidu presudu Ustavnog suda Federacije BiH broj: U-31/23 od 12.03.2024. godine u kojoj je izneseno preciziranje stava Ustavnog suda Federacije vezano za propisivanje plaćanja taksi za isticanje firmi/natpisa, kao i presude Vrhovnog suda FBiH broj 02 0 U 002039 24 Uvp od 12.09.2024.godine, te broj 07 0 U 016656 24 Uvp od 16.01.2025.godine u kojima je izražen isti stav kao u presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-31/23 od 12.03.2024. godine, ovaj sud je na osnovu odredbe iz člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, uvažio tužbu tužitelja, te osporeno rješenje tuženog organa i prijavu komunalne takse prvostepenog organa, poništio, kako je to pobliže navedeno u izreci ove presude.

Budući da Zakon o upravnim sporovima ne sadrži odredbe kojima se propisuje naknada troškova upravnog spora, to se u ovoj stvari, u smislu člana 55. Zakona o parničnom postupku

("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) shodno primjenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak.

Naime, odredbom člana 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku propisano je da je stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove.

Odredbom člana 396. stav 1. Zakona o parničnom postupku propisano je da o naknadi troškova odlučuje sud na određen zahtjev stranke bez raspravljanja, dok je stavom 2. istog člana Zakona propisano da je stranka dužna u zahtjevu određeno navesti troškove za koje traži naknadu, te da je zahtjev za naknadu troškova stranka dužna staviti najkasnije do završetka raspravljanja koje prethodi odlučivanju o troškovima, a ako je riječ o donošenju odluke bez prethodnog raspravljanja, stranka je dužna zahtjev za naknadu troškova staviti u prijedlogu o kojem sud treba odlučiti.

Od troškova opredijeljenih u tužbi, tužitelju pripada pravo na naknadu troškova koji se odnose na sastav tužbe u iznosu od 1.800,00 KM (600 bodova x 3,00 KM), PDV 17 % u iznosu od 306,00 KM, sudska taksa na tužbu u iznosu od 100,00 KM, sudska taksa na presudu u iznosu od 100,00 KM, odnosno u ukupnom iznosu od 2.306,00 KM, shodno članu 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku u vezi sa članom 19. Zakona o upravnim sporovima, te članom 19. stav 1. u vezi sa članom 12. i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, te odredbama člana 27. Zakona o advokaturi FBiH („Službene novine FBiH“ broj 01/2025 od 10.01.2025.godine), dok je preostali zahtjev za naknadu troškova postupka u iznosu od 10,00 KM koji se odnosi na troškove otpreme sud odbio kao neosnovan jer tužitelj nije dokazao da je imao naprijed navedene troškove.

Zapisničarka

Amara Đukić

Sudija

Sanela Popović